

Beslutning - 1. behandling af Budget 2024 - 2027

Sagsnr. i ESDH: 23/6975

Beslutningskompetence: Økonomiudvalget

Beslutningstema

Økonomiudvalget skal godkende et budgetforslag til byrådets behandling. Sagen oversendes til videre behandling i byrådet, jf. tidsplanen for Budget 2024 – 2027.

Sagsfremstilling

Budget 2024 er det andet år i det toårige budget som byrådet i enighed vedtog i oktober 2022. Forslag til Budget 2024 - 2027 tager derfor udgangspunkt i det vedtagne Budget 2023 - 2026. Hertil foretages ændringer bl.a. som følge af aftalen om kommunernes økonomi for 2024, forvaltningens forslag til tekniske korrektioner bl.a. på baggrund af udviklingen i priser og lønninger.

Da der er tale om et toårigt budget, er der ikke forslag om aktivitetsudvidelser. Dog lægges der op til i det samlede budget at etablere en pulje til omstilling af de kommunale velfærdsydelser med henblik på at forebygge fremtidig udgiftsopdrift. Beskrivelsen og udmøntningen af denne pulje, vil indgå i de videre budgetforhandlinger. Dette vil kunne holdes inden for KLs vejledende servicerramme for Furesø Kommune.

Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at der ikke er behov for supplerede besparelser ud over dem, der blev besluttet af Byrådet ved indgåelse af budget 2023-2024 og efterfølgende budgetkorrektioner, som er lagt i 2024 og de følgende budgetår.

Der er en udgiftsopdrift som følger af de tekniske korrektioner, men det forventes at disse kan håndteres via de ekstra midler, der følger af økonomiaftalen for 2024.

Furesø er som andre kommuner udfordret af udgiftsopdrift på særligt det specialiserede socialområde, den generelle demografiske udvikling, samt den høje inflation i samfundet

Det er forventeligt, at de økonomiske udfordringer på særligt velfærdsområderne vil fortsætte i de kommende år. Derfor er der behov for at fastholde den stramme økonomistyring med fokus på budgetoverholdelse.

I arbejdet med budget 2024-27 er det afgørende for balancen i budgettet på længere sigt, at der bliver arbejdet mere grundlæggende med nogle af de større områder med opdrift på udgiftssiden. I forlængelse af byrådets seminar i maj 2023, hvor behovet for grundlæggende omstillinger blev drøftet, har forvaltningen arbejdet videre med hvilke områder, det kunne være. Økonomiudvalget og gruppeformandskredsen vil blive orienteret om status på dette arbejde i slutningen af august – jævnfør det ovennævnte forslag til en omstillingspulje.

Indtægter – skatter, tilskud og udligning

Regeringen og KL indgik den 25. maj 2023 aftale om kommunernes økonomi for 2024.

Kommunens totalbudget 2024-2027 baseres på KL's tilskudsmodel, hvor effekterne af økonomiaftalen er indarbejdet. Totalbudgettet er i budgetforslaget til 1. behandlingen baseret på statsgarantien for 2024, som baserer sig på 2021 skatteoplysninger. Der er endvidere anvendt

Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning for overslagsårene. Det aktuelle befolkningstal i Furesø pr. august ligger 106 borgere højere end det forudsatte befolkningstal i statsgarantien.

Befolkningstallet og de nationaløkonomiske skøn vil derfor blive fulgt løbende frem mod 2. behandlingen med henblik på at danne grundlag for beslutning om valg imellem statsgaranti og selvbudgettering. jf. afsnit 8.1 i budgetnotatet, bilag 2. Endvidere opdateres KL's tilskudsmodel i september med 2022-skattetal samt eventuelt øvrige større ændringer, som kan påvirke skønnet for overslagsårene. Dette vil blive indarbejdet i totalbudgettet frem mod 2. behandlingen.

I budgetnotatet fremgår det, at kommunens indtægter fra skat, tilskud og udligning er fastlagt til 3.098,0 mio. kr. i 2024, stigende til 3.561,1 mio. kr. i 2027, når den udmeldte statsgaranti samt KL's skøn for overslagsårene jf. tilskud- og udligningsmodellen, indarbejdes. Der er forudsat uændrede skattesatser.

Der er en stigning i indkomstskatten, der overstiger skønnet fra 2023 med i alt ca. 27 mio. kr. i 2024. Merindtægterne skyldes primært højere indkomstskat, som kan henføres til en stigning i beskatningsgrundlaget. Stigningen kan formentlig hovedsageligt tilskrives den fortsatte positive økonomiske udvikling i landet som helhed, hvilket resulterer i højere indkomster, end forudsat i 2022. Hertil kommer en stigning i selskabsskat, som ligeledes kan henføres til bedre regnskabsresultater for virksomhederne i 2021, end skønnet ved budgetlægningen sidste år.

Det bemærkes, at budgetteringen af beskatningen af grundskyld og ejendomme pt. er forbundet med en vis usikkerhed. Dette har sin baggrund i de nye ejendomsvurderinger, som er ved at blive udrullet fra Skat. De budgetterede indtægter på grundskyld og ejendomsskat bygger på foreløbige skøn fra Skat. Disse skøn ventes kvalificeret yderligere i slutningen af august og kan medføre ændringer, som indarbejdes i Totalbudgettet frem mod 2. behandlingen.

Tilskud og udligning viser en nedgang i udligningsniveauet, som ligger ca. 57 mio. kr. lavere end budgetteret sidste år. Det kan hovedsageligt tilskrives stigende priser, som fører til et højere bloktilskud til kommunerne. Dette skal ses i lyset af, at de højere skatteindtægter fører til en reduktion af balancetilskuddet, men på trods heraf er der en vækst i bloktilskuddet. Udligningen af beskatningsgrundlaget er også faldet, hvilket tyder på, at der har været en generel vækst i beskatningsgrundlaget i hele landet.

Samlet set forbedres Furesø Kommunes indtægtsside i 2024 med 93,6 mio. kr. i forhold til niveauet fra vedtagelsen af budget 2023.

Forslag til tekniske korrektioner

Der er anvendt KLS seneste skøn for udviklingen i pris- og lønsskøn for 2024 – 2027. De samlede forslag til tekniske korrektioner af driftsbudgettet er forelagt fagudvalgene den 15.-16. august 2023. De tekniske korrektioner afspejler bl.a. udviklingen i demografi, ændringer i aktiviteter (mængder) eller enhedspriser, som er nødvendige for at opretholde det politisk vedtagne serviceniveau, ændringer i lov- og cirkulærepragrammet, ændringer i kontrakter eller kontraktlignede forhold m.v.

De enkelte tekniske korrektioner er nærmere specificeret og beskrevet bilag 3, og i bilag 3a gives uddybende notater for en række større tekniske korrektioner.

Forslag til tekniske korrektioner udgør i alt 20,5 mio. kr. netto i 2024, når der er fratrukket kompenserende besparelser med effekt i 2024 og frem, jf. sag i byrådet i maj 2023. I 2025 udgør de 15,2 mio. kr. (netto), i 2026 15,6 mio. kr. (netto) og i 2027 17,0 mio. kr. (netto).

Anlægsprogram

I økonomiaftalen for 2024 er der fastsat en finansieret anlægsramme på 19,1 mia. kr. for kommunerne under et. KL har udmeldt en vejledende anlægsramme til Furesø på 128,7 mio. kr. I det nuværende budget for 2023-2026 er forudsat et anlægsbudget på 94 mio. kr. Heri indgår et rammebeløb på 10 mio. kr. Forvaltningen fremlægger derudover på baggrund af en prioritering forslag til nye anlægsprojekter, jf. vedlagte bilag.

Hvis det besluttes at indarbejde nogle af de foreslåede nye anlægsprojekter, vil de, og eventuelle afledte driftsudgifter, blive indarbejdet i det tekniske budget frem mod 2. behandlingen.

Låneoptagelse

I totalbudgettet er der i 2024 indarbejdet en låneoptagelse på 38,0 mio.kr. i hvert af årene 2024–2027. Låneoptagelsen fordeler sig med 36,0 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger og 2,0 mio. kr. vedr. lån til betaling af pensionisters ejendomsskatter. Der er indarbejdet renter og afdrag svarende til denne låneoptagelse.

I økonomiaftalen for 2024 er der afsat en lånepulje til ”Investeringer på det ordinære anlægsområde” på 200 mio. kr. samt en lånepulje på 300 mio. kr. til ”likviditetsmæssige konsekvenser af den nye afregningsmodel for ejendomsskatter”. Furesø Kommune vil søge om at få andel i begge lånepuljerne. Der er ikke indarbejdet renter og afdrag af eventuel låneoptagelse som følge heraf.

Kassebeholdningen

Byrådet har i den finansielle politik fastsat et mål for den gennemsnitlige kassebeholdning efter kassekreditreglen på 120 mio. kr.

Pr. 31. december 2022 udgjorde denne 289,5 mio. kr.

Ud fra de foreliggende forudsætninger udviser Totalbudgettet for 2024 - 2027 et træk på de opsparede midler på 44,7 mio. kr. i 2024. I budgettet for 2023 er der forudsat et forbrug af de opsparede midler i 2024 på 57 mio. kr.

I overslagsåret 2025 forventes et træk på 34,5 mio. kr., mens de opsparede midler forventes at blive tilført 44,8 mio. kr. og 80,4 mio. kr. i hhv. 2026 og 2027. Dette skal ses i lyset af, at der indarbejdet en udmøntet besparelse på 25 mio. kr. i 2025, stigende til 50 mio. kr. i 2026 og 2027 samt at der er et lavere anlægsniveau i de sidste overslagsår.

Takster:

Foreløbigt forslag til takstkatalog fremgår af bilag 5. De endelige takster fremlægges til godkendelse i forbindelse med Byrådets 2. behandling af budget 2024 - 2027 den 12. oktober 2023.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af sagsfremstillingen og sagens bilag.

Sammenhæng med 2030-mål og succeskriterier

En økonomi i balancen og et kontinuerligt fokus på effektiviseringer er forudsætningen for, at der fremadrettet er økonomisk råderum til, at byrådet kan arbejde målrettet med de otte 2030-mål, så Furesø også i fremtiden er attraktiv at bo, arbejde og leve i.

Borgerinddragelse

Ikke aktuelt, eftersom der ikke er forslag til besparelser eller aktivitetsudvidelser.

Lovgrundlag

Kommunens ”Principper for Økonomistyring” og bekendtgørelse om kommunernes budgetlægning og regnskabsvæsen mv.

Det videre forløb

Økonomiudvalgets indstilling oversendes til Byrådet, som 1. behandler budget 2024 - 2027 den 30. august 2023. Økonomiudvalget 2. behandler budget 2024 - 2027 den 5. oktober 2023, og Byrådet vedtager budgettet den 12. oktober 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for byrådet anbefaler:

- at det fremlagte budgetforslag samt forslag til tillæg til budgetaftale for 2023-2024 lægges til grund for byrådets 1. behandling af Budget 2024 -2027,
- at det foreløbige forslag til takster oversendes til byrådets 1. behandling af Budget 2024-2027,
- at forslaget ved 1. behandling i Furesø Byråd bliver oversendt til Furesø Byråds 2. behandling.

Beslutning i Økonomiudvalget den 23-08-2023

Anbefalet.

Beslutning i Byrådet den 30-08-2023

Konservative stillede følgende ændringsforslag:

Furesø Byråd ønsker at etablere et permanent skoletilbud i Jonstrup op til 5. klasse og vil indarbejde det i de kommende budgetter.

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag:

At der i 2024 budgettet afsættes tilstrækkelige midler til at påbegynde den permanente løsning for 0. – 3. klasse i næste regnskabsår (2024) og dernæst sikre permanent løsning op til 5. klasse.

For ændringsforslaget fra Radikale Venstre stemte 21: Socialdemokratiet, Konservative, Venstre, Radikale Venstre, Enhedslisten og SF

Ændringsforslaget godkendt.

Med vedtagelsen af ændringsforslaget fra Radikale Venstre bortfaldt ændringsforslaget fra Konservative.

Herefter blev sagen godkendt.

Som stedfortræder for Niels Bjerre Degn (Socialdemokratiet) deltog Karin Alsø (Socialdemokratiet).

Som stedfortræder for Muhammed Bektas (Socialdemokratiet) deltog Eddi Meier (Socialdemokratiet).

Afbud:

Muhammed Bektas

Niels Bjerre Degn

Bilag:

1 - 3157490	Åben	Bilag 1 - Totalbudget 2024 - 2027 (1. behandling)	(92620/23)	(H)
2 - 3122592	Åben	Bilag 2 - Budgetnotat version 1 - august 2023	(74518/23)	(H)
3 - 3155261	Åben	Bilag 3 - Tekniske korrektioner Budget 2024 - 2027 1. behandling (alle udvalg)	(91451/23)	(H)
4 - 3155264	Åben	Bilag 3a - Notater vedr. tekniske korrektioner 2024 - 2027 på BSU, ÆSU og HSP (1. behandling)	(91454/23)	(H)
5 - 3044839	Åben	Bilag 4 - Anlægsprogram 2024-2027 (1. behandling)	(31514/23)	(H)
6 - 3149784	Åben	Bilag 4A-Samlet fil over de eksisterende forslag (1. behandling)	(88585/23)	(H)
7 - 3153760	Åben	Bilag 4B-Samlet fil over nye anlægsforslag (1. behandling)	(90645/23)	(H)
8 - 3151855	Åben	Bilag 5 - Takster 2024	(89739/23)	(H)
9 - 3158801	Åben	Tillæg til budgetaftale for 2023-24 udgave af 18 august 2023 - til 1. behandling.docx	(93378/23)	(H)
10 - 3158807	Åben	Bilag 1 til Tillægsaftale - Budgetaftale 2023-2024.pdf	(93380/23)	(H)
11 - 3158812	Åben	Bilag 2 til Tillægsaftale - Tekniske korrektioner Budget 2024 - 2027.PDF	(93382/23)	(H)
12 - 3158813	Åben	Bilag 3 til Tillægsaftale - Anlægsprogram 2024 - 2027.pdf	(93383/23)	(H)
13 - 3158799	Åben	Bilag 4 til Tillægsaftale - Totalbudget 2024 - 2027.PDF	(93376/23)	(H)
14 - 3158800	Åben	Bilag 5 til Tillægsaftale - Kassebeholdning 2022 - 2027 pr. 16.8.2023.pdf	(93377/23)	(H)